

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

28

YASAMA YILI

2

SIRA SAYISI: 152

İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Mali ve Teknik İş Birliğine İlişkin Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1640) ve Dışişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
<https://www.tbmm.gov.tr/yasama/komisyon-raporlari>
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi ve Listesi.....	4
• Kanun Teklifleri Yenileme Tezkeresi.....	11
• 2/1640 Esas Numaralı Teklifin	
- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	12
- Genel Gerekçesi	12
• Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi.....	13
• Dışışleri Komisyonu Raporu.....	14
• Muhalefet Şerhi.....	17
• Teklif Metni.....	18
• Dışışleri Komisyonunun Kabul Ettiğı Metin	18
• Anlaşma Metni.....	19

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: Z-90666677-599-180451

2 Ekim 2023

Konu: Milletlerarası andlaşmaların
onaylanmasının uygun bulunması

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

27'nci Yasama Döneminde Anayasa'nın 90'ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere Başkanlığınıza sunulan ancak sonuçlandırılmayan ekli listede yer alan milletlerarası andlaşmaların onaylanmasının uygun bulunması hususunda gereğini bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

Ek: Liste

LİSTE

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
1	2/5027	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile El Salvador Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması
2	2/5038	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Panama Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması
3	2/1781	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Svaziland Krallığı Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması
4	2/2783	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması ve Notalar
5	2/2278	Türkiye Cumhuriyeti ve Sudan Cumhuriyeti Arasında Ticaret ve Ekonomik Ortaklık Anlaşması
6	2/2935	Matrah Aşındırma ve Kâr Kaydırmanın Engellenmesine Yönelik Vergi Anlaşmaları ile İlgili Önlemlerin Uygulanmasına İlişkin Çok Taraflı Sözleşme
7	2/1897	Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumu Kurucu Anlaşmasının 25. Maddesinin Tadiline İlişkin Olarak Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumunun 12. Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA12/6-438 Sayılı Karar

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
8	2/1912	Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumu Kurucu Anlaşmanın 26 ncı ve 31 inci Maddelerinin Tadiline İlişkin Olarak Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumunun 17 nci Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA17/7/438 Sayılı Karar
9	2/4162	Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumu Kurucu Anlaşmasının 47'nci Maddesinin Tadiline İlişkin Olarak Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumunun 21'inci Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 4/9/2021 Tarihli ve GA21/4/442 Sayılı Karar
10	2/2370	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notalar
11	2/3910	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma
12	2/4291	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma
13	2/3378	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sierra Leone Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayii İşbirliği Anlaşması
14	2/1532	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayii İşbirliği Anlaşması
15	2/1548	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Savunma Sanayinde Gizlilik Dereceli Bilgilerin Karşılıklı Korunmasına İlişkin Anlaşma
16	2/2984	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kolluk Personelinin Güvenlik Alanında Eğitim ve Öğretimine İlişkin İşbirliği Anlaşması

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
17	2/1194	Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Mali Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşması ve Notalar
18	2/2024	Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Benin Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşması
19	2/4188	Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşması
20	2/3141	Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Kamboçya Krallığı Kralliyet Hükûmeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşması
21	2/5025	Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Tacikistan Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşması
22	2/5026	Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Bosna Hersek Bakanlar Kurulu Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşması
23	2/3537	Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Portekiz Cumhuriyeti Arasında Askerî Alanda İşbirliği Çerçeve Anlaşması
24	2/2021	Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moldova Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Tamamlayıcı Anlaşması
25	2/4323	Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Angola Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Savunma ve Askerî İşbirliği Çerçeve Anlaşması
26	2/4416	Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Togo Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşması

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
27	2/4417	Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşması ve Notalar
28	2/4418	Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Ekvator Ginesi Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Savunma İş Birliği Anlaşması
29	2/4706	Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Kongo Demokratik Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşması
30	2/4911	Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî İşbirliği Çerçeve Anlaşması
31	2/5024	Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Savunma Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşma
32	2/4292	Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığı ve Kuveyt Devleti Milli Muhafız Komutanlığı Personelinin Eğitim ve Öğretimi Alanında Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Kuveyt Devleti Hükûmeti Arasında İşbirliği Protokolü ve Notalar
33	2/3706	Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Bosna Hersek Bakanlar Konseyi Arasında Altyapı ve İnşaat Projelerinde İşbirliği Anlaşması
34	2/4650	Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Mali ve Teknik İş Birliğine İlişkin Çerçeve Anlaşması
35	2/1459	Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Mali Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptı

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
36	2/1545	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşma
37	2/3445	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşması
38	2/4529	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlü Nakli Andlaşması
39	2/1593	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşması
40	2/1794	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Cezai Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşması
41	2/1949	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tayland Krallığı Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşması
42		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadeniz Ekonomik İşbirliği (KEİ) Teşkilatı Arasında Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenter Asamblesi (KEİPA) Uluslararası Sekretaryası İçin Ev Sahibi Ülke Anlaşması Tadil Protokolü
43	2/4814	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Malta Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması
44	2/1776	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Panama Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması
45	2/3536	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuba Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
46	2/3543	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması
47	2/4891	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması
48	2/2847	İslam Konferansı Örgütünün İmtiyaz ve Muafiyetlerine Dair Sözleşme
49	2/2664	İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT) Medya Forumu Tüzüğü ile Notalar
50	2/3004	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İzinsiz İkamet Eden Kişilerin Geri Kabulüne İlişkin Anlaşma ve Notalar
51	2/2023	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücü Anlaşması
52	2/2058	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Göçmen İşçilerin ve Aile Fertlerinin Haklarının Korunmasına Dair Anlaşma
53	2/2025	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşma

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

27’nci Yasama Dönemi’nde Başkanlığa sunulmuş olan 2/5027, 2/5038, 2/1781, 2/2783, 2/2278, 2/2935, 2/1897, 2/1912, 2/4162, 2/2370, 2/3910, 2/4291, 2/3378, 2/1532, 2/1548, 2/2984, 2/1194, 2/2024, 2/4188, 2/3141, 2/5025, 2/5026, 2/3537, 2/2021, 2/4323, 2/4416, 2/4417, 2/4418, 2/4706, 2/4911, 2/5024, 2/4292, 2/3706, 2/4650, 2/1459, 2/1545, 2/3445, 2/4529, 2/1593, 2/1794, 2/1949, 2/4814, 2/1776, 2/3536, 2/3543, 2/4891, 2/2847, 2/2664, 2/3004, 2/2023, 2/2058 ve 2/2025 esas numaralı kanun teklifleri yenilenmiştir.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Numan Kurtulmuş
İstanbul

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1640)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi’nde yayımlanan 1089566 evrak numaralı “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Mali ve Teknik İş Birliğine İlişkin Çerçeve Anlaşması”nın onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Mustafa Şentop

Tekirdağ

GENEL GEREKÇE

Türkiye Cumhuriyeti ile Kenya Cumhuriyeti arasındaki mevcut dostane ilişkilerin geliştirilmesini teminen “Mali ve Teknik İş Birliğine İlişkin Çerçeve Anlaşması” 15 Haziran 2022 tarihinde Nairobi’de imzalanmıştır.

Anlaşma ile Kenya’daki iktisadi ve ticari reformların desteklenmesi ve bu kapsamdaki proje ve programların uygulanmasının kolaylaştırılması amaçlanmaktadır.

Mezkûr Anlaşma kapsamında sağlanacak finansman imkânları ile iki ülke arasındaki yatırım ve ticaretin teşvik edilmesi ve bu çerçevede ülkemiz şirketlerinin Kenya’daki mevcudiyetlerinin artırılması ve iki ülke arasındaki iktisadi, ticari ve sınai iş birliğinin geliştirilmesi hedeflenmektedir.

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: Z-90666677-599-110377

5 Ekim 2022

Konu: Anlaşma

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

15 Haziran 2022 tarihinde Nairobi’de imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Mali ve Teknik İş Birliğine İlişkin Çerçeve Anlaşması”nı Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

12/07/2024

Esas No: 2/1640

Karar No: 124

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/1640 esas numaralı, “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Mali ve Teknik İş Birliğine İlişkin Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi”, Komisyonumuzun 10/07/2024 tarihinde yaptığı 10’uncu toplantısında görüşülmüş ve kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

1. Giriş

27'nci yasama döneminde görüşülememesi nedeniyle kadük kalan 2/4650 esas numaralı “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Mali ve Teknik İş Birliğine İlişkin Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi”, 03/10/2023 tarihinde İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş imzasıyla yenilenmiştir. Teklif, 2/1640 esas numarası ile 04/10/2023 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna havale edilmiştir.

Teklif, Komisyonumuzun 28'inci yasama dönemi 10/07/2024 tarihli 10'uncu toplantısında Dışişleri Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

2. Teklifin İçeriği

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile, sağlanacak finansman imkanları ile iki ülke arasındaki yatırım ve ticaretin teşvik edilmesini, Türk şirketlerinin Kenya'daki mevcudiyetlerinin artırılmasını, iki ülke arasındaki iktisadi, ticari ve sınai iş birliğinin geliştirilmesini öngören Çerçeve Anlaşmasının onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

3. Komisyon Görüşmeleri

Komisyonumuzda Teklif'in tümü üzerinde yapılan görüşmelerde¹;

Dışişleri Bakan Yardımcısı Burhanettin Duran tarafından;

Kenya ile ikili ve bölgesel, parlamentolar arası ilişkilerin ve iş birliğimizin gelişmekte olduğu,

Sayın Cumhurbaşkanımızın 2016 yılında bu ülkeye gerçekleştirdikleri ziyaretin ikili ilişkiler açısından bir dönüm noktası hâline geldiği,

Kenya'nın Afrika'daki muhtelif ihtilaflar dâhilinde ortaya koyduğu barışı koruma, ara buluculuk ve kolaylaştırıcılık çabalarının takdirle izlendiği,

Her iki ülke Parlamentosunda da karşılıklı dostluk gruplarının mevcut bulunduğu,

Kenya ile ticari ve ekonomik ilişkilerimizin gelişmesine bakıldığında, 2023 yılı sonu itibarıyla ikili ticaret hacmimizin 286 milyon ABD doları seviyesine ulaştığı,

Ticaretin çift taraflı yapıldığı takdirde sürdürülebilir olduğu göz önünde bulundurularak Kenyalı iş insanların da Türkiye'ye ihracat yapmalarının desteklendiği,

Bu çerçevede, Anlaşma ile Kenya'daki iktisadi ve ticari ilişkilerin geliştirilmesi, Kenya'nın ticari reformlarını destekleyici proje ve programların uygulanmasının kolaylaştırılmasının amaçlandığı,

Anlaşma ile ayrıca yoksullukla mücadele, bilimsel ve kültürel alışveriş, çevrenin korunması, sürdürülebilir kalkınmanın desteklenmesi ve bu bağlamda bilgi ve deneyimin aktarılmasının da amaçlandığı,

Kenya'nın ekonomik ve ticari gelişimiyle refaha ve uluslararası ticaret alanında yüksek entegrasyon seviyesine ulaşmak için harici destek ve yönlendirmeye ihtiyaç duyduğu ve ülkemizin dünyanın birçok noktasında ve Afrika genelinde olduğu üzere Kenya özelinde de teknik yardım ve desteğini sürdürdüğünü ifade edilmiştir.

¹ Komisyonun toplantı tutanaklarına aşağıdaki bağlantı adresinden ulaşılabilir:

https://www5.tbmm.gov.tr/develop/owa/komisyon_tutanaklari.goruntule?pTutanakId=3291

4. Teklif Metnine İlişkin Kabuller ve Değişiklikler

Teklif'in tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklif'in 1'inci, 2'nci ve 3'üncü maddeleri ile tümü aynen kabul edilmiştir.

5. Genel Kurulda Temsil

İçtüzüğün 45'inci maddesi uyarınca, Teklif'in Genel Kuruldaki görüşmelerinde Komisyonumuzu temsil etmek üzere Elâzığ Milletvekili Mahmut Rıdvan Nazırlı, İstanbul Milletvekili Zafer Sırakaya ile Gaziantep Milletvekili Derya Bakbak, Teklif ile ilgili özel sözcü olarak seçilmiştir.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Fuat Oktay</i>	<i>Mustafa Canbey</i>	<i>Ceyda Bölünmez Çankırı</i>
Ankara	Balıkesir	İzmir
Kâtip	Üye	Üye
<i>Derya Bakbak</i>	<i>Asuman Erdoğan</i>	<i>Cemalettin Kani Torun</i>
Gaziantep	Ankara	Bursa
(Bu raporun özel sözcüsü)		
Üye	Üye	Üye
<i>Ceylan Akça Cüpolo</i>	<i>Talih Özcan</i>	<i>Mahmut Rıdvan Nazırlı</i>
Diyarbakır	Düzce	Elâzığ
(Muhalefet şerhimiz vardır)		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Kamil Aydın</i>	<i>Utku Çakırözer</i>	<i>Ali Şahin</i>
Erzurum	Eskişehir	Gaziantep
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Güzelmansur</i>	<i>Derya Ayaydın</i>	<i>Seda Gören Bölük</i>
Hatay	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Sena Nur Çelik Kanat</i>	<i>Yunus Emre</i>	<i>Tuğba Işık Ercan</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Oğuz Kaan Salıcı</i>	<i>Zafer Sırakaya</i>	<i>İsmail Özdemir</i>
İstanbul	İstanbul	Kayseri
(Bu raporun özel sözcüsü)		
Üye	Üye	
<i>Ziya Altunyaldız</i>	<i>Metin Ergun</i>	
Konya	Muğla	

MUHALEFET ŞERHİ

Söz konusu anlaşmanın 2. Maddesinin 4a/4b/4c bentlerinde mali ve ekonomik destek çerçevesinde kamu mal ve hizmetlerinin finansmanı, hizmetlerin finansmanı niteliğinde hibe veya kredi, yatırım ve ticaretin teşviki, bütçe desteği gibi hususlardan bahsedilmektedir. Söz konusu hibe ve finansman desteğinin limiti, kapsam alanı ve ilkelerinden bahsedilmemesi iki ülke arasında hayata geçirilmesi planlanan anlaşmanın şeffaflıktan uzak olduğuna dair ciddi şüpheler taşımaktadır. Özellikle AKP iktidarının yandaş sermaye ile olan ilişkisi, liyakatten uzak şekilde ekonomik destek sağlaması, yüz milyonlarca dolarlık vergi muafiyetleri göz önünde bulundurulduğunda, bu anlaşma maddesindeki hibe ve desteğin hangi koşullarda ve nasıl verileceği, kim tarafından denetleneceği hususunda izaha muhtaçtır. Bu sebeple söz konusu anlaşmaya şerh düşüyoruz.

Ceylan Akça Cüpolo
Diyarbakır

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
NUMAN KURTULMUŞ’UN TEKLİFİ

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE KENYA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA MALİ VE TEKNİK İŞ
BİRLİĞİNE İLİŞKİN ÇERÇEVE
ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ
UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN
TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 15 Haziran 2022 tarihinde Nairobi’de imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Mali ve Teknik İş Birliğine İlişkin Çerçeve Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

DİŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE KENYA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA MALİ VE TEKNİK İŞ
BİRLİĞİNE İLİŞKİN ÇERÇEVE
ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ
UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN
TEKLİFİ**

MADDE 1- Teklifin 1’inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Teklifin 2’nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Teklifin 3’üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
KENYA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA
MALİ VE TEKNİK İŞ BİRLİĞİNE İLİŞKİN
ÇERÇEVE ANLAŞMASI

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kenya Cumhuriyeti Hükümeti (bundan böyle müştereken "Taraflar" ve münferiden "Taraf" olarak anılacaktır)

GİRİŞ

İki Hükümet arasındaki mevcut dostane ilişkileri geliştirmeyi **arzu ederek**,

Taraflar arasındaki bağları güçlendirmeyi ve verimli teknik ve mali iş birliğini geliştirmeyi **isteyerek**,

Mali iş birliğinin geliştirilmesinin, Taraflar arasındaki sosyal ve ekonomik durumun iyileştirilmesine katkıda bulunacağını **kabul ederek**,

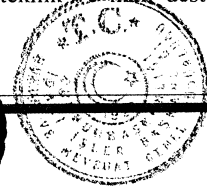
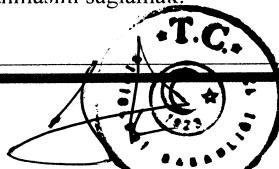
Hukukun üstünlüğüne ve insan haklarına saygıya dayalı demokrasiye bağlılıklarını **teyit ederek**,

AŞAĞIDAKİ HUSUSLARDA MUTABAKATA VARMIŞTIR:

MADDE 1
AMAÇLAR

Taraflar, aşağıdaki amaçlar için iş birliği yaparlar:

1. Reformları desteklemek ve piyasa dönüşüm sürecinin ekonomik ve sosyal maliyetlerini azaltmak amacıyla, Kenya Cumhuriyeti'ne teknik ve mali destek proje ve programlarının uygulanmasını sağlamak.

2. Türkiye Cumhuriyeti tarafından Kenya Cumhuriyeti'ne insani ve acil durum desteği sağlanmasını kolaylaştırmak.

MADDE 2

İŞ BİRLİĞİ ŞEKİLLERİ VE FAALİYETLERİN KAPSAMI

1. İşbu Anlaşma çerçevesinde iş birliği, teknik, mali ve ekonomik desteğin yanı sıra acil durumlarda insani destek şeklinde yapılır.

İş Birliği Alanları

2. Projeler ve programlar, siyasi, ekonomik ve sosyal piyasa dönüşümü sürecinde meydana gelen seçilmiş durumların çözümüne, aşağıdaki hususlara özellikle ağırlık verilerek katkıda bulunur:
 - a. Uluslararası ticaret alanında daha yüksek entegrasyon seviyesine ulaşmak;
 - b. Ticaret ve yatırımı artırmak ve küçük ve orta ölçekli işletmelerin gelişimini desteklemek;
 - c. Üretim altyapısı ile ekonomik ve sosyal altyapıyı iyileştirmek;
 - d. Çevreyi korumak ve sürdürülebilir kalkınmayı desteklemek;
 - e. Bilimsel ve kültürel alışverişi desteklemek;
 - f. Tarım endüstrisini ve gıda işleme endüstrisini desteklemek;
 - g. Yönetişim ve Güvenlik sektörlerini desteklemek; ve
 - h. Yoksulluğun azaltılmasına yönelik her türlü reform ve projeyi desteklemek.

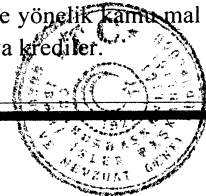
Teknik Destek

3. Teknik destek aşağıdaki şekillerde sağlanır:
 - a. Eğitim ve değişim hizmetleri yoluyla bilgi ve deneyim aktarımı,
 - b. Proje ve programların başarılı bir şekilde uygulanması için gerekli hizmetler ile yeterli ekipman ve malzeme.

Mali ve Ekonomik Destek

4. Mali ve ekonomik destek aşağıdaki şekillerde olacaktır:
 - a. 2. maddede belirtilen iş birliği alanlarındaki projelere yönelik kamu mal ve hizmetlerinin finansmanı niteliğindeki biletler veya krediler.

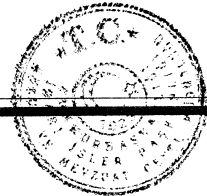
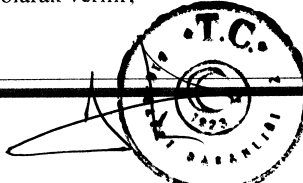
Amir

- b. Yatırım ve ticaretin teşviki amacıyla hizmet ve finansman (kredi, faaliyetlere katılım, hibeler veya bunların karışımı) sağlanması.
 - c. Bütçe desteği.
5. Acil durumlarda insani yardım ve destek
- a. Acil durumlarda insani yardım ve destek, mal, hizmet ve hibeler de dâhil olmak üzere mali katkılar şeklinde verilir.
 - b. İnsani destek proje ve programları, Kenya toplumunun en çok tehlike altında olan bölümünü hedefler.

MADDE 3 TAAHHÜTLER

1. İşbu anlaşma çerçevesinde, proje ve programların uygulanması amacıyla Kenya Cumhuriyeti'ne gönderilen yabancı uzmanlar, personel ve bunların aileleri, Kenya Cumhuriyeti'nin yasa ve düzenlemelere uyar ve ülkenin içişlerine müdahale etmez.
2. Kenya Cumhuriyeti'nde işbu Anlaşma çerçevesindeki projelerin uygulanması amacıyla:
 - a. Resmi kullanım için ithal edilen veya ihraç edilen mal ve teçhizat, malların Gümrükten geçirilmeden önce ithal edilmesi veya ihraç edilmesi şartıyla gümrük vergilerinden ve Katma Değer Vergisinden muaftır;
 - b. Projeler ve programın uygulanması için gerekli teçhizatın ithalat ve ihracatına yönelik gerekli lisanslar ücretsiz olarak verilir;
 - c. Bu Anlaşma çerçevesinde proje ve programların gerçekleştirilmesinden sorumlu yabancı uzman, personel ve bakmakla yükümlü oldukları kişilere gerekli oturma ve çalışma izinleri ücretsiz olarak verilir. Sözleşmenin amaçları doğrultusunda, 'bakmakla yükümlü oldukları kişi' terimi eş ve çocuklar anlamına gelir.
 - d. Tarafların, kişisel eşyalarını (ev eşyaları, arabalar ve aksesuarlar, profesyonel ve kişisel teçhizat/aksesuarlar dâhil) ithal etmelerine ve görev süresi sonunda tekrar ihraç etmelerine izin verilir.
 - e. 3. madde 1. paragrafta belirtilen kişi kategorilerine giriş vizeleri, mümkün olan en kısa sürede ve Kenya Hükümeti yönetmeliklerine uygun olarak gecikmeksizin ücretsiz olarak verilir;

- f. Yürürlükteki yasa ve düzenlemelere uygun olarak Kenya Hükümeti tarafından, temsilcilerin, uzmanların ve personelin ve aile üyelerinin güvenliği sağlanır ve ülkelerine geri gönderilmeleri kolaylaştırılır;
- g. Herhangi bir gizlilik sözleşmesine tabi olarak, projenin icrasını kolaylaştırmak için ilgili belgeler ve bilgiler yabancı uzmanlara ve personele sunulacaktır.

MADDE 4

KAPSAM VE UYGULAMA

İşbu anlaşmanın hükümleri, yalnızca Tarafların karşılıklı mutabakata vardıkları proje ve programlara uygulanır.

MADDE 5

USUL VE EŞGÜDÜM

1. Kenya Cumhuriyeti Hükümetinin destek talepleri doğrudan Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı aracılığıyla iletilir.
2. Kenya Cumhuriyeti Hükümeti adına, bu Anlaşmanın uygulanmasının eşgüdümünün tamamı Ulusal Hazine ve Planlamaya verilir.

MADDE 6

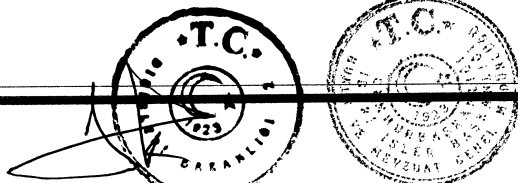
VERGİLER

Vergi, harç, ücret ve haciz meseleleri, Kenya yasalarına uygun olarak işbu Mali ve Teknik İş Birliği Çerçeve Anlaşmasına müstenit Finansman Anlaşmasında münhasıran ele alınır; bununla birlikte, Kenya ve Türk Kanunları arasında bir ihtilaf olması halinde, taraflar bunu dostane bir şekilde çözmek için makul çabayı göstereceklerdir.

MADDE 7

DEĞİŞİKLİKLER

İşbu Anlaşma, Tarafların karşılıklı yazılı onayı ile herhangi bir zamanda değiştirilebilir. Değişiklikler, 10. maddenin 1. paragrafında belirtilen aynı yasal usule göre yürürlüğe girer.

MADDE: 8
ANLAŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜMÜ

İşbu anlaşmanın yorumlanmasından ve/veya uygulanmasından doğabilecek herhangi bir uyuşmazlık, Taraflar arasında kurulan doğrudan istişareler ve müzakereler yoluyla diplomatik kanallardan dostça çözülür.

MADDE: 9
YASAL UYARILAR

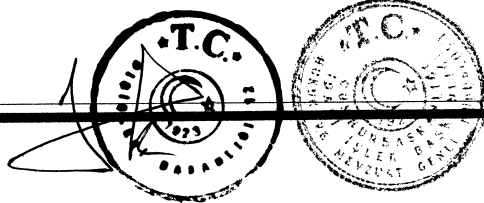
1. Tarafların her biri, işbu Çerçeve Anlaşma'nın içeriği bakımından kendileri için bağlayıcı olacağını kabul ve teyit eder.
2. İşbu Anlaşma, Tarafların yürürlükteki bulunan kendi ulusal mevzuatlarından ve Taraf oldukları diğer uluslararası anlaşmalardan doğan hak ve yükümlülüklerine hâlel getirmez.

MADDE: 10
YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ, SÜRE VE FESİH

1. İşbu Anlaşma, Tarafların, Anlaşma'nın yürürlüğe girmesi için gerekli iç yasal usullerinin tamamlandığını birbirlerine diplomatik yollarla bildirdikleri son yazılı bildirimin alındığı tarihte yürürlüğe girer.

İşbu Anlaşma, beş (5) yıl süre ile yürürlükte kalır. Taraflardan biri, diğer Tarafa, Anlaşmayı sona erdirmeye niyetini yürürlük süresi dolmadan 6 (altı) ay önce, diplomatik yollarla yazılı olarak bildirmediği sürece, Anlaşma beş (5) yıllık sürelerle yenilenir.

2. Her bir Taraf, diğer Tarafa diplomatik yollarla yazılı olarak bildirerek, işbu Anlaşmayı herhangi bir zamanda sona erdirmeye hakkına sahiptir. Bu durumda, Anlaşma, yazılı bildirimin alındığı tarihten altı (6) ay sonra sona erer.
3. İşbu Anlaşmanın sona erdirilmesi, Taraflar aksini yazılı olarak kararlaştırmadıkça, devam eden faaliyet veya projelerin uygulanmasını etkilemez.

MADDE: 11
BİLDİRİMLER

İşbu Anlaşma uyarınca yapılan tüm bildirimler, onaylar, verilen izinler veya diğer yazışmalar yazılı olarak yapılır.

İletişim bilgileri aşağıdaki gibidir:

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti

Türkiye Cumhuriyeti'nin Kenya Cumhuriyeti nezdindeki Büyükelçisi,
Türkiye Cumhuriyeti Büyükelçiliği Gigiri Yolu, Limuru Yolu yanı
Posta Kutusu 64748
NAİROBİ
Telefon Numarası: 0700 011101

Kenya Cumhuriyeti Hükümeti

Kabine Sekreteri
Ulusal Hazine ve Planlama
Posta Kutusu 30007-00100
Nairobi
Telefon Numarası: 020 2252299

Yukarıdaki hususlar muvacehesinde, kendi Hükümetleri tarafından usulüne uygun olarak yetkilendirilmiş aşağıda imzası bulunanlar, işbu Anlaşmayı, her iki metin eşit derecede geçerli olmak üzere, Türkçe ve İngilizce dillerinde iki orijinal nüsha olarak imzalamışlardır. Yorum farklılığı olması halinde, İngilizce metin esas alınır.

Nairobi'de 15/06/2022 tarihinde imzalanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti
Hükümeti Adına

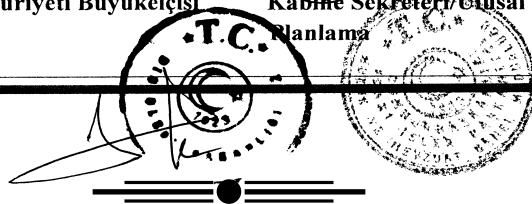
Kenya Cumhuriyeti
Hükümeti Adına

Ahmet Cemil Miroğlu
Türkiye Cumhuriyeti Büyükelçisi

Büyükelçi Ukur Yatani, EGH
Kabine Sekreteri/Ulusal Hazine ve
Planlama

TBMM Basımevi - 2024